

Coalitieakkoord PvdA/CDA/VVD 2010-2014

In zijn visiefilm "Platteland leeft!" laat de gemeenteraad zien hoe Midden-Drenthe er aan het einde van dit decennium uit moet zien. Dat is een gemeente waar je graag wilt wonen en verblijven.

Bij de start van een nieuwe bestuursperiode staat dat beeld ons nog steeds voor ogen. Daar willen we in investeren. Want zonder investeren gaat ook de toekomst achteruit. We realiseren ons daarbij terdege dat we dit zeggen in een economisch moeilijke tijd. Bedrijven hebben het soms zwaar, werkloosheid neemt toe en de overheidsfinanciën, ook die van de gemeente, staan zwaar onder druk. We zullen het met minder moeten doen, waarbij we dat "minder" altijd wel moeten relateren aan een nog steeds behoorlijk welvarende context.

Dat het allemaal wat moeilijker wordt, is geen reden om het moede hoofd in de schoot te leggen en als gemeente terug te vallen in louter beheer. Minder biedt ook kansen. Allereerst is het een goede impuls om nog eens kritisch te kijken naar alles wat we op dit moment onderhanden hebben en de manier waarop we ons werk doen. Met de resultaten daarvan kan dan gekeken worden hoe we het "nieuw" gaan doen of "wat" we nieuw gaan doen.

Het biedt ook kansen om de handen ineen te slaan. Dat, waar Midden-Drenthe altijd sterk is geweest - het samen met de mensen in onze kernen zaken realiseren - opnieuw een impuls geven.

En we vinden dat we moeten blijven investeren. Dan brengt "inleveren" ook weer iets op voor onze inwoners. Want dat is waar we ons voor in willen zetten: omdat het om de mensen gaat.

Inleiding

In dit akkoord leggen de fracties van PvdA, CDA en VVD uit de gemeenteraad van Midden-Drenthe een aantal afspraken vast voor de komende bestuursperiode. Dat is een beperkt aantal afspraken. Op die manier kunnen we snel aan het werk en geven we zo veel mogelijk ruimte voor een inhoudelijke discussie met de gemeenteraad en de samenleving gedurende de bestuursperiode.

Dit akkoord bestaat uit de volgende onderdelen:

- In het eerste hoofdstuk gaan we in op ontwikkelingen in de lokale democratie en hoe wij daar naar kijken
- Daarna geven we in een aantal hoofdlijnen aan waar de komende jaren in geïnvesteerd moet worden. Dat doen we verdeeld over vier hoofdstukken:
 - De sociale omgeving (2)
 - De ruimtelijke omgeving (3)
 - Bestuur en dienstverlening (4)
 - Bedrijfsvoering (5)
- In hoofdstuk 6 schetsen we het financiële kader
- Het zevende hoofdstuk bevat het pakket met ombuigingen
- We sluiten af met een kort slotwoord

1. De lokale democratie

Kracht van de lokale samenleving

De opkomst bij gemeenteraadsverkiezingen is nog nooit zo laag geweest als dit jaar. Weliswaar lag het percentage in Midden-Drenthe iets hoger dan het landelijk gemiddelde, dat laat onverlet dat 40% in onze gemeente niet naar de stembus is gegaan. We weten niet waarom dat is en daarom kunnen we er ook niet een oordeel over geven, niet anders dan dat we het jammer vinden. Representativiteit wordt immers versterkt door een grote opkomst en betrokkenheid.

Tegelijk moeten we ons terdege realiseren dat de kracht van de lokale samenleving niet zit in het bestuur er van, maar in die samenleving zelf. Het bestuur, in welke vorm dan ook, faciliteert en stelt randvoorwaarden. Midden-Drenthe is daar altijd sterk in geweest. We worden zelfs als voorbeeld gesteld in rapporten van de WRR en de VNG. Dat voorbeeld willen we graag blijven.

Daar is voor nodig dat we voortdurend scherp zijn op onze omgeving en op de manier waarop wij met die omgeving omgaan. De verleiding is immers groot dat we gaandeweg in structuren of instituties vervallen, ook als het gaat om ons veel geprezen dorpenoverleg.

Daarover gaan we in deze bestuursperiode met de dorpen in gesprek. We zetten onze rondes langs de dorpen, net als de afgelopen bestuursperiodes, voort. Daarbij zetten we dit onderwerp ook prominent op de agenda. De vraag is: hoe behouden we de aansluiting van inwoners bij wat er in hun omgeving gebeurt, bij de mensen die hen vertegenwoordigen vanuit het dorp, en bij het openbaar bestuur?

Communicatie

Aansluiting vinden bij onze inwoners vraagt ook veel van onszelf. Het toverwoord dat daarbij vaak wordt genoemd is "communicatie". Van de overheid mag daarin veel worden verwacht. We vinden ook dat we daarin een stevige verantwoordelijkheid hebben. Dat vinden we als deelnemers aan deze coalitie, en verwachten ook van het college als collectief en van de bestuurders persoonlijk dat zij zich daarvoor inzetten.

Tegelijk realiseren we ons dat in een samenleving waarin de communicatietechnologie zo sterk is ontwikkeld, nieuws op het moment van brengen al achterhaald lijkt te zijn. Het is dan ook aan bestuurders om daarin de goede maat te vinden, de maat die aansluit bij het vraagstuk en bij de mensen die het betreft. Het is belangrijk dat mensen weten waar ze aan toe zijn.

Daarom zullen we gaan investeren in het actueel houden van informatie over grote projecten in onze gemeente. Dat doen we door op de website een actuele projectenkalender bij te houden.

Regels

We stelden hiervoor dat de overheid ook randvoorwaarden stelt. Randvoorwaarden zijn nodig om het samen "goed" te kunnen houden, bijvoorbeeld omdat je rekening moet houden met je burens. Of omdat veiligheid geborgd moet worden. Daarvoor zijn soms regels nodig. Maar regels moeten in onze ogen dienend zijn, niet knellend. We zullen ons, om daar maar mee te beginnen, uiterst terughoudend opstellen in het maken van nieuwe regels of procedures. En waar we regels kunnen afschaffen of procedures vereenvoudigen zullen we dat niet nalaten.

We steken hierbij ook een waarschuwend vinger op! Want, de roep om nieuwe en betere regels klinkt snel als er iets mis gaat. Terughoudendheid betekent dus ook accepteren dat er eens wat fout kan gaan. Wij zijn daartoe bereid omdat we snelheid en effectiviteit verkiezen boven stroperigheid.

Wie regels maakt of toe moet passen, heeft ook een verantwoordelijkheid in de handhaving daarvan. Samen met vier andere gemeenten in Zuidwest Drenthe zullen we daar met de in

oprichting zijnde Handhavingsdienst Zuidwest Drenthe invulling aan geven, op basis van het door de raad te formuleren handhavingsbeleid. Vanzelfsprekend zullen we op dit gebied aan de wettelijke eisen voldoen.

2. De sociale omgeving

Sociaal beleid

Midden-Drenthe kent een goed sociaal beleid. Daar zijn we trots op. We willen voorkomen dat mensen, omdat ze het minder hebben, aan de rand van de samenleving terechtkomen. Natuurlijk is ons doel er mede voor te zorgen dat ieder op eigen benen kan staan. Maar voor wie dat echt niet meer kan, of nog niet kan, bieden we hulp. We houden daarom ons sociaal beleid, inclusief het armoedebeleid, in stand. We blijven stimuleren dat de steun die we bieden ook terecht komt op de plaats waar het nodig is.

Wanneer we gaan bezuinigen op beleid of uitvoering kan dat onaanvaardbaar nadelige gevolgen hebben voor hen die het al zo krap hebben. Wanneer je door gebrek aan geld niet meer kunt participeren in activiteiten die we op zich belangrijk vinden, moet er een financieel vangnet zijn voor de minima. Daar zullen we voor zorgen. We zijn bereid, indien dat nodig blijkt, ons activiteitenbudget hiervoor aan te vullen.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Sinds de invoering van de WMO is er veel werk verzet. Daarbij heeft tot op heden het accent sterk op zorg gelegen. Nu het stof van de implementatie wat is neergedaald willen we graag meer invulling gaan geven aan participatie. Want dat is immers een belangrijke gedachte achter de wet. We zien daarbij een relatie met vrijwilligerswerk. In een (korte) WMO-notitie zullen we de samenhang tussen zorg en welzijn nader aan de orde stellen.

Voorzieningen

In onze visie "Platteland leeft!" laten we zien dat Midden-Drenthe in 2020 een gemeente is met goede voorzieningen. Maar ook anno 2010 kunnen we zeggen dat onze gemeente goede voorzieningen heeft. Mogelijkheden voor sport, recreatie, zorg, openbaar vervoer, ze zijn allemaal aanwezig. Op sommige voorzieningen heeft de gemeente rechtstreeks invloed en zeggenschap, op andere zijdelings of geen.

Wanneer de gemeentefinanciën onder druk komen te staan, kan het ook onontkoombaar zijn dat we naar onze voorzieningen kijken. Dat doen we echter niet zomaar. Allereerst moet er natuurlijk noodzaak toe zijn. Maar als dat zo is, dan zullen we met inwoners om tafel gaan om na te gaan wat in hun omgeving het meest van belang is. Wij vinden het belangrijk dat er in iedere kern een ontmoetingsplaats is voor inwoners. Soms is dat een dorps huis, maar ook rondom sport kan er zo'n plek zijn. Voor ons is van belang dat we de voorzieningen op de juiste maat en passende schaal voor en met inwoners vorm (blijven) geven. Het ingezette initiatief onder de noemer "Dorpen centraal met bewoners in het middelpunt" zal hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Dat zetten we daarom voort.

Welzijn

Eén sterke instelling voor welzijn in onze gemeente juichen wij van harte toe. De plannen voor een fusie van de Stichting Welzijn Midden-Drenthe, de Stichting Welzijn Ouderen en Molo Oekoe kunnen op onze steun rekenen. Wij verwachten dat de nieuwe organisatie een stevige rol kan vervullen in het uitvoeren van het welzijnsbeleid en in de ondersteunende rol voor vrijwilligers. En, eerlijk is eerlijk, we denken ook dat samenwerking tegen een lagere prijs kan dan apart blijven doorgaan.

Onderwijs

De in gang gezette kwaliteitsimpuls in onderwijshuisvesting blijft ook voor deze bestuursperiode een majeur thema. Goede huisvesting is een belangrijke randvoorwaarde voor het kunnen geven van goed onderwijs. Beide zijn daarom voor ons van grote waarde. Ook wij staan een goede spreiding van onderwijsvoorzieningen over de dorpen in onze gemeente voor. Tegelijk zal er aan de kwaliteit geen afbreuk mogen worden gedaan. Dat kan

spanning opleveren. Het is voor de scholen en hun besturen van belang om daarover in een open houding met ouders te communiceren.

Vanwege de (financiële) omvang is het van belang het Integraal Huisvestingsplan voor het onderwijs (IHP) actueel te houden. We kunnen niet meer uitgeven dan we hebben. Daarom gaan we het IHP nog eens onder de loep nemen en waar nodig actualiseren of temporiseren.

We gaan verder met de plannen voor nieuwe huisvesting voor het Voortgezet Onderwijs (VO) in Beilen. We vinden het belangrijk dat er in onze gemeente een voorziening voor voortgezet onderwijs is. Met nieuwe huisvesting denken we een bijdrage te leveren aan verdere kwaliteitsontwikkeling binnen het VO. Ook geeft de samenwerking tussen de twee VO-scholen mogelijkheden voor een breder onderwijsaanbod.

Wij verwachten dat de nieuwe gezamenlijke huisvesting door inbreng vanuit de scholen zelf een aantoonbare versterking van kwaliteit gepaard aan efficiencyvoordelen zal opleveren. Er moet meer uitkomen dan gezamenlijk en effectief gebruik van ruimte.

Werk

Werk, werk, werk en nog eens werk, een motto dat in diverse varianten vaak de revue is gepasseerd of nog passeert bij regeringen, presidenten en vakcentrales. Werk is belangrijk voor mensen. Belangrijk omdat het kansen biedt je kwaliteiten te ontplooien, maar ook omdat je met betaald werk in je eigen levensonderhoud kunt voorzien, en je daarin niet afhankelijk bent van anderen of de overheid. Daarom moet iedere overheid werk blijven stimuleren. Kijken of zij mensen aan het werk kan krijgen, kijken of er mogelijkheden zijn om betaald werk aan te bieden. Daarvoor is ook lokaal de economische ontwikkeling van belang. We vinden dat we in Midden-Drenthe steviger in mogen zetten op het stimuleren van de economie. Samen met het bedrijfsleven zullen we kijken hoe we dat het beste kunnen doen.

3. De ruimtelijke omgeving

Wonen

Als het om mensen gaat, is de plek waar je woont of verblijft belangrijk. Je dagelijkse omgeving is immers van invloed. Wonen is daarom een belangrijk thema. Ook in de vorige bestuursperiode heeft dit prominent op de agenda gestaan. Dat heeft geleid tot een door de raad vastgestelde woonvisie. Die woonvisie borduurde verder op de gemeentelijke visie "Platteland leeft!" waarin de raad de duidelijke ambitie van 35.000 inwoners in 2020 heeft neergelegd. In het woonplan dat we gaan maken werken we dit concreter uit.

In de kleine kernen moet woningbouw mogelijk zijn. Dit zou moeten gebeuren in "het ritme van het dorp". Het is belangrijk dat bestemmingsplannen voldoende ruimte bieden voor deze invulling op maat. Hierin moet de gemeente een proactieve benadering hebben.

Als het gaat om woningbouw hoeft en kan niet overal alles en hetzelfde. Het is van belang om goed na te gaan welke vorm van wonen voor welke plek geschikt is. Dat vraagt maatwerk per dorp, maar ook maatwerk voor de gemeente als geheel. Zo kun je per dorp nog veel realiseren als het gaat om levensbestendig wonen, maar kan het tegelijk zo zijn dat je op gemeentelijke schaal moet kijken wanneer het bijvoorbeeld gaat om wonen met meer intensieve zorg.

Het beleid om de mogelijkheden in het buitengebied voor het vrijkomen van agrarische gebouwen te benutten voor wonen, blijven we voortzetten, omdat dit een belangrijke bijdrage kan leveren aan de leefbaarheid op het platteland. De mogelijkheden voor plattelandwoningen zullen we zo goed mogelijk benutten.

In samenwerking met (externe) partners, bijvoorbeeld woningbouwcorporaties, kan gekeken worden hoe woningbouwplannen zodanig ontwikkeld kunnen worden dat uiteindelijk ook betaalbaar gewoond kan worden.

De ontwikkeling van de woonservicezone zien we als een belangrijk speerpunt voor Beilen. We gaan in deze bestuursperiode na hoe we de fasering van de realisatie vorm moeten geven.

Ruimtelijke ordening

Een aantal belangrijke zaken op het gebied van ruimtelijke ordening ronden we deze periode af of zetten we voort:

- In 2011 leggen we de raad een concept-structuurvisie voor Midden-Drenthe voor ter vaststelling
- De gestelde prioriteiten met betrekking tot de uitvoering van de structuurvisie Westerbork blijven. Wanneer zich kansen voordoen om zonder grote investeringen zaken naar voren te halen, zullen die zeker benut worden.
- Het bestemmingsplan Buitengebied ronden we in 2010 af. We merken daarbij op, binnen de door de raad gestelde kaders te zullen blijven, wat betekent dat er voldoende ruimte is voor ondernemen in het buitengebied.
- We zetten in op een actieve rol van de gemeente in de ontwikkeling van het VAM-MERA-terrein in de richting van een energietransitiepark
- We blijven inzetten op de verdere ontwikkeling van Beilen-Oost en in relatie daarmee het stationsgebied in Beilen.

Dorpsvisies

We gaan een verbinding leggen tussen de opgestelde dorpsvisies en de uitvoering daarvan. Daarbij realiseren we ons dat de financiële mogelijkheden beperkt van omvang zijn. Dat betekent dat we daarmee bij de planning van de uitvoering binnen de horizon van de visies rekening moeten houden. We kijken daarnaast ook of er andere mogelijkheden (subsidies, initiatieven van andere overheden en instanties, bedrijven of particulieren) zijn om realisatie sneller dichterbij te brengen.

Op dit moment zien we geen expliciete aanleiding en vraag vanuit dorpen om in deze periode nieuwe dorpsvisies te ontwikkelen.

Infrastructuur

De afgelopen periode is er veel geïnvesteerd in het wegwerken van achterstallig onderhoud van wegen. Wij vinden dat we nu op een aanvaardbaar niveau voor de wegen buiten de bebouwde kom zijn aangekomen. In deze bestuursperiode leggen we meer accent op de straten, fietspaden en voetpaden binnen de bebouwde kom. Dat moet kunnen binnen de bestaande middelen.

We zullen in deze bestuursperiode ook een nieuw Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan aan de raad voorleggen.

Voor het onderhoud van bruggen gaan we extra investeren. Daartoe zetten we de voor dat doel geparkeerde middelen bij de begroting 2010 in.

Milieu

Mondiale vraagstukken op het gebied van milieu staan minder ver van ons af dan we wel eens denken. Het aanpakken van zaken rondom energie, vervuiling etc. moet ook dichtbij huis en in huis gebeuren. In ons beleid gaan we daar nadrukkelijk rekening mee houden. De gemeenteraad heeft in de vorige bestuursperiode nadrukkelijk aangegeven in te willen zetten op een nieuw milieubeleid. In deze nieuwe bestuursperiode zal er een nieuw milieubeleidsplan worden opgesteld. Daarin zullen we naar voren brengen of en hoe we aan ambities vorm kunnen geven. Ook de resultaten van de bespreking over de millenniumdoelstellingen en een eventuele invulling door ons als gemeente zullen we daarin betrekken.

We vinden ook dat we een voorbeeldrol hebben te vervullen. Daarin gaan we investeren. Als het kan doen we dat op zo'n creatieve manier, dat het meervoudig iets oplevert, namelijk minder belasting voor het milieu met hetzelfde of minder budget.

Recreatie en toerisme

Een ander belangrijk speerpunt uit de vorige bestuursperiode is Recreatie en toerisme. Midden-Drenthe heeft veel te bieden aan de eigen inwoners, maar ook aan gasten van buiten de gemeente. De gemeenteraad heeft uitgesproken meer te willen investeren in recreatie en toerisme, met als doel het halen van een groter rendement. Wij onderschrijven deze visie van harte. In deze bestuursperiode zullen we de visie op recreatie en toerisme in de praktijk verder handen en voeten geven. We vinden het gerechtvaardigd de investeringen daarvoor te dekken uit een bijstelling van de toeristen- en forensenbelasting.

Lokale economie

We hebben in het vorige hoofdstuk al aangegeven sterker in te willen zetten op de economische ontwikkeling in onze gemeente. Sectoren als het MKB, de landbouw, recreatie en toerisme, zorg en onderwijs zijn voor die ontwikkeling van groot belang. Daarom is het belangrijk dat er binnen deze sectoren voldoende ruimte is voor ontwikkeling. De gemeente kan daar in de randvoorwaarden een betekenisvolle rol vervullen. Dat betekent dat we ook ruimte geven aan ondernemerschap en ontwikkeling in de meest letterlijke zin. Regels en plannen zullen die ruimte moeten bieden. Daarnaast is het voor het bedrijfsleven van belang dat de gemeente als meedenker optreedt. Daarom is er zo'n sterke samenhang met wat we hiervoor onder het thema "werk" schreven: samen optrekken met het bedrijfsleven en kijken hoe ieder met behoud van zijn eigen verantwoordelijkheid een bijdrage kan leveren aan een bloeiende economie in Midden-Drenthe.

4. Bestuur en dienstverlening

Bestuur

We hebben in het eerste deel van dit akkoord al het een en ander aangegeven over de bestuursstijl die we voorstaan. Zeker in tijden waar ook minder populaire beslissingen genomen moeten worden, vraagt dat veel van ons. Dat vraagt dat besluiten die we nemen "uitlegbaar" moeten zijn. Daarmee bedoelen we dat we kunnen laten zien dat we er goed over hebben nagedacht en een afweging hebben gemaakt ten opzichte van andere zaken. Daarmee is niet gezegd dat besluiten dan altijd op instemming of draagvlak mogen rekenen. Wanneer dat zo is, is dat mooi, maar een overheid moet ook in staat zijn verder te kijken dan individuele of groepsbelangen. Het vraagt ook standvastigheid op een eerlijke en open manier. Niet als eind van alle tegenspraak, integendeel, wel als signaal van een bestuur met een duidelijke en consistente boodschap.

Een open houding naar de samenleving betekent per definitie ook een open houding naar de gemeenteraad. Want wat we hiervoor stellen over het college, geldt natuurlijk ook voor de gemeenteraad. We gaan graag met de raad na hoe we samen goede besluiten kunnen nemen en wat daarvoor in de voorbereiding op die besluiten nodig is. Een kort onderzoek in de vorige bestuursperiode heeft laten zien dat er verbetering mogelijk is in de kwaliteit van raadsstukken. We gaan die verbetering concreet laten zien.

Integriteit

Bestuurders moeten van onbesproken gedrag zijn. We hebben voor onze organisatie integriteit hoog in het vaandel staan. Bestuurders vervullen daarin een voorbeeldfunctie.

Imago

De overheid is er voor iedereen. Daarbij is iedereen voor de overheid gelijk. Dat is een groot goed. Een gelijke en zorgvuldige behandeling is waar mensen recht op hebben. Wij blijven ons daar voortdurend voor inspannen. Dat kan niet voorkomen dat het soms anders kan gaan. Ook wij en de organisatie maken natuurlijk fouten. Ook voor ons is het recht niet altijd duidelijk. Ook bij ons pakt de uitvoering van zaken soms anders uit dan we van tevoren hadden bedacht. Waar gehakt wordt, vallen spaanders. Dat moet kunnen, tenzij we van onze gemeente een risicomijdende organisatie wensen te maken. Daarbij moeten we tegelijk beseffen dat het overgrote deel van ons werk op een goede en gedegen manier gebeurt. Dat zullen we ook moeten uitdragen. Of we daarmee kunnen voorkomen dat sommigen de overheid ook zien als van iedereen en daarom ook als een instituut dat toch vooral negatief benaderd moet worden, is maar zeer de vraag. Wij willen ons daardoor niet af laten houden van ons werk.

Dienstverlening

De afgelopen bestuursperiode is de verbetering en verdere professionalisering van onze dienstverlening aangemerkt als een majeur project. Het ingezette programma loopt tot in deze bestuursperiode door. We hebben daar veel in geïnvesteerd en zullen in de nieuwe periode het programma voortzetten en verder implementeren. Dienstverlening aan onze inwoners (dicht bij de mensen staan, pragmatisch en oplossingsgericht) blijft voor ons een van de belangrijkste speerpunten. Het treft immers de directe relatie tussen organisatie en inwoner, in welke hoedanigheid dan ook. Want ook bij onze dienstverlening staat voorop dat het om mensen gaat.

5. Bedrijfsvoering

Onze inwoners en het gemeentebestuur hebben baat bij een organisatie die op orde is en zijn werk kwalitatief en efficiënt doet. De afgelopen jaren heeft onze organisatie zich sterk ontwikkeld. Een versterkte professionaliteit gaat gepaard aan een organisatie die gewend is aan het omgaan met sterke en snelle veranderingen. Wij hebben daar waardering voor. Van de in gang gezette trajecten van samenwerking tussen gemeenten verwachten we positieve resultaten. Ook voor de toekomst hebben wij een open houding ten opzichte van samenwerking wanneer dat ondersteunend is voor kwaliteitsverbetering of de organisatie van het werk. Wanneer dat ook tot efficiencyvoordelen leidt, is dat vanzelfsprekend welkom.

Wij blijven inzetten op de professionaliteit en flexibiliteit van de organisatie. Middelen voor opleiding, training en ontwikkeling dienen dan ook geborgd te zijn. De ervaring leert ons dat deze op een effectieve wijze worden ingezet.

Bedrijfsvoering is ingekaderd binnen bestuurlijke randvoorwaarden, maar is in onze ogen vooral het gebied van directie en management. Binnen de kaders van budgetten en organisatiefilosofie bieden we daartoe voldoende ruimte.

We vragen de komende jaren veel van onze organisatie. We verwachten van de organisatie een substantiële bijdrage in het verminderen van de kosten. Taakstellend zal binnen het totaal van de bedrijfsvoering gekeken moeten worden hoe het met minder kan. Dat dit gevolgen kan hebben voor onze dienstverlening hopen we zoveel mogelijk te voorkomen, maar is ook niet uit te sluiten. We realiseren ons dat we daarmee ook van onze medewerkers veel vragen. Daar kunnen we niet om heen.

Daarnaast willen we ook zekerheid bieden omdat we zorgvuldig met onze medewerkers omgaan. Daarom spreken we hier uit dat er in het kader van de bezuinigingen geen gedwongen ontslagen zullen vallen.

6. Financieel kader

1. Als uitgangspunt voor de financiële positie van de gemeente hanteren we de begroting en meerjarenraming 2010, met dien verstande dat we voor de tarieven van de OZB uitgaan van de door het CBS in maart van het voorafgaande jaar geprognosticeerde inflatie van het komende begrotingsjaar.
2. Voor de berekening van het OZB-tarief vanaf 2011 zetten we die prognose voor deze bestuursperiode vast op 1 ½ %. Per begrotingsjaar zal blijken of voor dat begrotingsjaar een aanpassing naar boven of naar beneden moet plaatsvinden.
3. Alle tarieven kunnen opnieuw ter discussie komen te staan wanneer het totale bezuinigingspakket wat in deze bestuursperiode gerealiseerd moet worden, over de gehele bestuursperiode gerekend, hoger uitvalt dan € 5 miljoen structureel.
4. Mogelijk structurele doorwerkingen (zowel positief als negatief) van de jaarrekening 2009 worden bij deze uitgangspunten buiten beschouwing gelaten.
5. In deze periode zal er een taakstellende bezuiniging gerealiseerd moeten worden. We houden daarvoor rekening met een taakstelling van € 6 miljoen. Op basis van het meerjarenperspectief 2010 is zeker dat tot en met 2013 in totaal € 3,2 miljoen bezuinigd moet worden. Dat is de minimumvariant. We houden rekening met de mogelijkheid dat deze bedragen hoger zullen worden gelet op de waarschuwingen die hierover worden gegeven vanuit het rijk.

Nog onduidelijk is hoeveel en wanneer er daarnaast op rijksniveau precies bezuinigd moet en gaat worden. Dit zal doorwerken naar de gemeente. Vandaar ook het scenario van € 6 miljoen (=3,2+3).

De zekerheid aan de ene kant en de onduidelijkheid aan de andere, brengt ons tot het volgende uitgangspunt voor deze bestuursperiode:

a. We zetten in op een bezuiniging van € 5 miljoen euro in deze periode die we als volgt over de jaren verdelen:

2011: 2 miljoen
2012: 1 miljoen
2013: 1 miljoen
2014: 1 miljoen

Hiervan vullen we in dit akkoord 4 miljoen concreet in.

b. De bezuiniging die samenhangt met de rijksbezuinigingen gaan we concreet invullen op het moment dat we zekerheid krijgen over:

- het bedrag (vooralsnog dus geprognosticeerd op 3 miljoen, waarvan we dan vanaf 2014 nog 2 miljoen in moeten vullen)
- de termijn waarop de bezuiniging gerealiseerd moet worden

6. We gaan vooralsnog uit van een maximale korting van € 100.000 op de huidige bestedingsruimte. Wanneer besloten wordt tot verdere krimp op de bestedingsruimte vangen we die allereerst op door het temporiseren van projecten.
7. We gaan de C(onjunctuur)-reserve op dit moment niet inzetten. De daarin gereserveerde gelden kunnen hard nodig zijn voor het overbruggen van incidentele tekorten die met het realiseren van de bezuinigingen tijdelijk overbrugd moeten worden, bijvoorbeeld omdat sommige bezuinigingen niet in één keer, maar gefaseerd

doorgevoerd kunnen worden.

8. In principe vinden we dat leges en tarieven (voor die zaken dus waar directe individualiseerbare prestaties tegenover staan) kostendekkend horen te zijn. Dat is nog niet over de volle breedte het geval. We zullen daarom in deze bestuursperiode een stap in die richting maken. Dat doen we door een taakstellend bedrag.

7. Ombuigingen

De bestuursperiode 2010-2014 zal niet alleen een periode van investeren zijn, maar ook van ombuigingen om die investeringen mogelijk te maken. Dat kan soms pijn doen. Maar ook daarbij is voor ons een belangrijk kader dat we terughoudend zijn waar het direct om de mensen gaat. Onze inzet voor het sociale beleid laat zien dat we de kwetsbaren, waar het maar kan, willen ontzien bij ombuigingen.

In onze uiteindelijke afwegingen hebben we diverse zaken betrokken. Allereerst kijken we natuurlijk of we via andere financieringsmogelijkheden ruimte kunnen creëren. We kijken vervolgens of we binnen de bedrijfsvoering kunnen bezuinigen. We hebben daar een taakstelling opgezet die we hebben gerelateerd aan het totaal van de bezuinigingen. De volgende stap die we hebben gezet, is nagaan of onze tarieven nog in relatie staan tot het werk dat we er voor moeten doen (kostendekkendheid). In onze ogen zijn daar nog mogelijkheden. Tenslotte hebben we ons gebogen over ons takenpakket en daarin keuzes gemaakt die in onze ogen de minste pijn opleveren.

We realiseren ons dat we met een keuze voor bezuinigingen vooral een richting aangeven. In het korte tijdsbestek van collegevorming kunnen niet alle mitsen en maren uitgebreid aan de orde komen. Toch willen we ook naar de raad en de samenleving duidelijkheid geven over datgene waar wij aan denken, wanneer we over ombuigingen spreken. Daarom hebben we een richtinggevende lijst opgesteld voor de komende drie begrotingsjaren. We verplichten ons om tot invulling van het totale bedrag te komen en dat te doen volgens de hieronder voorgestelde richting. Wanneer die richting op sommige onderdelen om wat voor reden dan ook toch niet haalbaar is, verplichten we ons om alternatieven te bedenken. Dat kan ook betekenen dat we binnen het totale pakket nog verschuivingen aan moeten brengen. In onze voorbereiding voor de begroting 2011 zullen we daar concreter invulling aan geven. We zullen ook nadrukkelijk nagaan of er nog andere ombuigingsmogelijkheden zijn dan die in de ambtelijke voorbereiding naar voren zijn gekomen.

Vooralsnog gaan we uit van het volgende pakket van ombuigingen in de periode 2011-2014:

Omschrijving	
Taakstelling	4.000.000
Sociaal	
Synergie welzijnsinstellingen <i>Op het totaal van subsidies zal een korting moeten plaatsvinden. We halen in het bijzonder deze drie stichtingen naar voren omdat er plannen zijn voor een fusie. In onze ogen moet deze fusie een forse besparing kunnen opleveren in de bedrijfsvoering.</i>	225.000
Algehele korting subsidies <i>Op het totaal van subsidies zal een korting moeten plaatsvinden. Binnen dit taakstellend budget gaan we na hoe dat het beste kan.</i>	56.000
Schuldhelpverlening <i>Door dit bedrag ten laste te brengen van het participatiebudget hoeven we minder terug te betalen aan het rijk.</i>	15.000
Afschaffen schoolzwemmen <i>We vinden het leren van zwemmen primair een taak voor de ouders. Wanneer ouders in problemen komen omdat ze geen zwemlessen kunnen betalen zorgen we voor een vangnet</i>	100.000
ICO korting <i>Het ICO is geen wettelijke taak We vinden dat we daar op kunnen bezuinigen omdat er ook genoeg andere mogelijkheden zijn met inschakeling van het particulier initiatief. Voor basis- culturele-voorming willen we nog een bedrag achter de hand houden.</i>	225.000

Taakstelling GGD <i>Hier gaat het om een standaard korting van 10% op gemeenschappelijke regelingen die wij voorstaan.</i>	60.000
Modern minimum bibliotheek <i>Wij zien een sterke ontwikkeling in de samenleving waar het gaat om technologie en media. Dat zal gevolgen moeten hebben voor het bibliotheekwerk. Wij vinden dat de bibliotheek een belangrijke taak heeft, maar zijn eveneens de opvatting toegedaan dat ontwikkelingen zoals geschets tot een nieuw perspectief zullen moeten leiden. Dan zijn besparingen zeer realistisch. We hebben daarom vooralsnog voorzichtig financieel ingezet.</i>	100.000
Stelpost / taakstelling overig <i>Dit is een taakstellend bedrag binnen de sociale omgeving waar nog oplossingen voor gevonden moeten worden.</i>	19.000
Subtotaal	800.000
Ruimte	
Versobering openbare ruimte <i>In de ideeën van de ambtelijke projectgroep bezuinigen is een deel gewijd aan openbare ruimte (onderdeel 2.2.) Voor dit totale onderdeel hebben wij een taakstellend bedrag benoemd. De precieze invulling zullen we verder vorm moeten geven.</i>	400.000
Korting 10% Recreatieschap <i>Hier gaat het om een standaard korting van 10% op gemeenschappelijke regelingen die wij voorstaan.</i>	7.600
Stelpost / taakstelling overig <i>Dit is een taakstellend bedrag binnen de ruimtelijke omgeving waar nog oplossingen voor gevonden moeten worden.</i>	92.400
Subtotaal	500.000
Taakstelling Ruimte + Sociaal	
Taakstelling taken ruimte en sociaal overig <i>Om onze totale taakstelling te bereiken hebben we een afweging gemaakt binnen het totaal van de hier genoemde ombuigingen. Dan vinden we het realistisch wanneer we binnen het gezamenlijke takenpakket sociaal en ruimte nog een extra taakstelling opnemen. Die zal in deze bestuursperiode verder moeten worden ingevuld.</i>	200.000
Bestuur en dienstverlening	
(Bouw-)leges <i>We kunnen (bouw)leges meer kostendekkend maken . We gaan onderzoeken hoe we dat gaan realiseren.</i>	300.000
Overige leges en tarieven <i>We gaan na hoe we het totaal van leges meer kostendekkend kunnen maken en hoe we onze tarieven op een realistisch niveau kunnen brengen.</i>	200.000
Verdisconteren kwijtschelding <i>Diverse kwijtscheldingen gaan we binnen de tarieven opvangen.</i>	187.500
Inzetten vrije ruimte 2010 <i>Voor 2010 is een bedrag van € 200.000 structureel nog niet ingevuld. Omdat we extra uitgaven voor bruggen en het op wettelijk niveau hebben van integrale handhaving als onontkoombaar zien, blijven we daarvoor € 100.000 reserveren. Dat betekent tegelijk dat er € 100.000 vrijvalt.</i>	100.000
Verlagen bestedingsruimte <i>We brengen ons budget voor de bestedingsruimte terug met 100.000 structureel. We denken dit op te kunnen vangen door de planning van projecten nog scherper te maken.</i>	100.000
10% korting Reg. Brandweer <i>Hier gaat het om een standaard korting van 10% op gemeenschappelijke regelingen die wij voorstaan.</i>	27.000
Verhogen tarieven milieustraat <i>De tarieven op de milieustraat zijn niet kostendekkend. We vinden dat dit wel moet.</i>	37.500

Kostendekking rioolheffing <i>We brengen nog niet alle kosten die mogen onder de rioolheffing. Dat gaan we nu wel doen.</i>	50.000
Onvoorzien <i>We brengen de post onvoorzien terug met 25.000. Er resteert voor onvoorzien dan nog € 88.000</i>	25.000
Bestuurskosten <i>Binnen het totaal van bestuurskosten gaan we een taakstellend bedrag bezuinigen. Dat kan ook betrekking hebben op onze faciliteiten en die van de raad. We vervullen daarin samen ook een voorbeeldfunctie.</i>	50.000
Stelpost / taakstelling <i>Dit is een taakstellend bedrag binnen het onderdeel bestuur en dienstverlening waar nog oplossingen voor gevonden moeten worden.</i>	23.000
Subtotaal	1.100.000
Bedrijfsvoering	
Bedrijfsvoering totaal <i>We verwachten ook van de organisatie een aandeel in de ombuigingen. Daarom geven we een taakstellend bedrag mee voor het totaal van bedrijfsvoering. Dat hebben we gesteld op 15% van de totaal benodigde bezuiniging (=15% van € 4.000.000)</i>	600.000
Versneld afschrijven wegen <i>Door wegen versneld af te schrijven vallen er kapitaalslasten vrij. Voor de algehele financiële positie is dat op dit moment, gelet op de rentestand, gunstig.</i>	350.000
Minder rentetoevoeging reserves <i>Momenteel voegen we uit de exploitatie rente toe aan reserves. Dat is niet verplicht. We gaan minder rente aan de reserves toevoegen zodat er meer ruimte gaat ontstaan in de exploitatie. We spreken hierbij wel af dat we positieve financiële resultaten voor de helft zullen toevoegen aan de B-reserve en voor de andere helft aan de leefbaarheidsreserve.</i>	450.000
Subtotaal	1.400.000
Generaal totaal	4.000.000

8. Tot slot

In dit akkoord is op hoofdlijnen beschreven wat we van belang vinden. Er is natuurlijk veel meer te doen. We hebben veel werk onderhanden in de organisatie. Daar gaan we gewoon mee verder.

Dat betekent dat er ook veel niet is opgeschreven. Dat is een bewuste keuze. Hoofdlijnen verdragen zich immers wat moeilijk met het detail. We gaan ook liever aan het werk dan dat we uitgebreid gaan opschrijven wat we gaan doen. Daar zijn andere momenten voor, zoals een perspectiefnota of een begroting. Daarin zullen we dan ook meer op de zaken ingaan die al in gang zijn gezet.

Maar er is ook nog een andere reden om ons te beperken. We vinden het belangrijk om binnen de hoofdlijnen voldoende ruimte te bieden aan de beleidsvorming zoals die in samenspraak met de gemeenteraad en de samenleving plaatsvindt. Een tot in detail dichtgetimmerd akkoord verdraagt zich ook daar niet mee. Zeker in een tijd waar de overheidsfinanciën onder druk staan is het van belang een goed luisterend oor voor elkaar te hebben met oog voor de samenleving waar we ons werk voor doen.

Wij hebben er vertrouwen in dat we samen het werk dat er ligt op een goede manier aan kunnen pakken. Samen als coalitie, samen als college, maar zeker ook samen met de gemeenteraad. Want uiteindelijk zullen we samen als gemeentelijke overheid het goede voor onze burgers moeten doen.